

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.53/2012/20. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. év február hó 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 2011. év december hó 7. napján kelt 12.B.701/2011/17. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a vádlott anyja nevét helyesbíti. A vádlott leánykori nevére utalást mellőzi.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésének napjától 2012. március 21. napjáig, majd 2012. szeptember 22. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Bíróság a 2011. december hó 7. napján kihirdetett 12.B.701/2011/17. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a vádlottat emberölés bűntettének kísérletében [Btk.166.§ (1) bekezdés], amiért őt - mint többszörös visszaesőt - 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe való beszámításáról, továbbá az eljárás során lefoglalt értéktelen bűnjelek lefoglalását megszüntette és megsemmisítésüket rendelte el, végezetül pedig a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használt kést elkobozta.

A bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője elsődlegesen - jogos védelmi helyzet okán - felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2012. február hó 14. napján kelt BF.568/2011/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával megalapozott tényállást állapított meg, mindössze az ítélet személyi része szorul kiegészítésre a vádlott büntetőjogi beszámítási képességének ismertetésével. Egyebekben az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos indokolási kötelezettségét teljesítette, ennek során kellően és a logika szabályait megtartva indokolta meg a jogos védelmi helyzetre hivatkozó vádlotti védekezés elvetését. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a fellebbviteli eljárásban is irányadó és a vádlott bűnösségére vont következtetés is okszerű volt, miként a cselekményt is a büntető anyagi jog szabályainak megfelelően minősítette a Fővárosi Bíróság.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában szorgalmazta, hogy a másodfokú bíróság a bűnösségi körülményeket egészítse ki azzal, hogy a kísérlet közeli volt, illetve, hogy az eshetőleges szándék további enyhítő körülmény. Észrevételezte, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának 12. oldalán a „Büntetéskiszabás” résznél az elsőfokú bíróság, mind a fő-, mind a mellékbüntetés tartamát elírta. Ugyancsak e körben észrevételezte, hogy az elsőfokú ítélet indokolása második oldalának első bekezdésében helytelenül tüntette fel az ügyési számot.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség összességében - a fenti pontosítások mellett - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott a másodfokú bíróság nyilvános ülését megelőzően fellebbezését írásban is megindokolta. A másodfokú iratok között 18. szám alatt fellelhető beadványában a korábbi védekezését ismételte meg, amelynek lényege szerint jogos védelmi helyzetben cselekedett, amikor a vele szemben támadólag fellépő testvérpárral szemben védte a testi épségét. Kifejtette, hogy a támadás következtében az életét veszélyeztetve érezte, és a zsebében lévő kést kizárólag önvédelmi célból vette elő azért, hogy azzal tartsa távol magától a támadóit. Egyben sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az ő állításait alátámasztó tanúk nyilatkozatait, hanem az ítéleti tényállását kizárólag a sértett ellentmondásos nyilatkozataira és az azt alátámasztó tanúk vallomásaira alapozva állapította meg.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén a vádlott és védője az elsődlegesen felmentésre irányuló, másodlagosan enyhítést célzó fellebbezéseiket fenntartották.

A védő perbeszédében ismételten a sértetti vallomást alátámasztó tanúk nyilatkozatainak pontatlanságaira és ellentmondásosságára mutatott rá, egyben hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján legalábbis kétséges közvetkeztetést vonni a vádlott ölési szándékára.

A vádlott az utolsó szó jogán sajnálkozását fejezte ki és hozzátette, hogy a bűncselekményt elkövette, de más lehetősége nem volt, mert az életét mentette. Végezetül legalább büntetésének enyhítését kérte.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlott és védője által bejelentett perorvoslat folytán a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le.

Az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben részletes bizonyítási eljárást folytatott le. Nemcsak az ügyészség, hanem a vádlott és a védő bizonyítási indítványainak is helyt adott, továbbá hivatalból is rendelt el bizonyítást. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte. Tényből tényre is helyesen következtetett.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli felek az elsőfokú eljárásban a jogaikat megismerhették és azokat maradéktalanul gyakorolhatták. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat megvizsgálta és részletesen indokolva számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, illetve másokat miért vetett el.

A megállapított tényállás azonban kismértékben pontosításra szorul. Az ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontjában írtak alapján az alábbiakkal pontosítja, illetve egészíti ki.

Az elsőfokú bíróság a vádlott büntetőjogi beszámítási képességére vonatkozó - a rendelkezésre álló elmeorvos- és pszichológus szakértői véleményekre figyelemmel, egyébként helyesen rögzített - megállapításait az ítélet 11. oldalának (2) bekezdésében, a bizonyítékok értékelése körében tüntette fel. Ez az ítélet szerkesztési mód azonban nem felel meg sem az állandóan követett bírói gyakorlatnak, sem pedig a Be.258.§ (3) bekezdés b./ pontjában foglaltaknak, mely szerint az ítélet és az ügydöntő végzés indokolása - többek között - összefüggően tartalmazza a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket.

A fentiekre tekintettel a vádlott büntetőjogi beszámítási képességére vonatkozó ténymegállapításokat az ítéletnek a vádlottra vonatkozó személyi részénél kellett volna feltüntetni, mert ez alapozza meg a büntetőjogi felelősségre vonás lehetőségét, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 11. oldalának (2) bekezdését az ítélet 2. oldalán szerepeltetett „Személyi rész” alcímhez emeli át a (2) bekezdésbe.

Az elsőfokú bíróság által megállapított irányadó történeti tényállást a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján azzal pontosítja a Fővárosi Ítéltábla, hogy a sértett sérülése a hasának bal oldalán, a középső hónaljvonalban, a bal oldalon, a XI. borda magasságában alulról felfelé, mintegy 35 fokos szöget bezáró és 6 cm

hosszú, a hasüregbe hatoló, áthatoló szúrt sebzés volt (a nyomozati iratok 107. oldalán fellelhető kórlap).

Az elsőfokú bíróság elmulasztotta összevetni a fentebb idézett - a klinikusok által leírt - sérüléseket a nyomozás során kirendelt igazságügyi orvosszakértő által adott véleményben foglaltakkal. Míg a kórlap alulról felfelé irányuló szúrást ír le, addig a dr. Molnár Miklós igazságügyi orvosszakértő által jegyzett szakvélemény már azt a ténymegállapítást rögzíti, hogy a szúrási bemeneti nyílás előlről hátra, kis mértékben felülről lefelé irányult (nyomozati iratok 137. oldal (3) bekezdés).

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a rendelkezésre álló iratok között nincs olyan egyéb dokumentáció - a fent megjelölt két okiraton kívül -, amely az igazságügyi orvosszakértő által adott véleményt támasztaná alá. E körben tévedett az

igazságügyi orvosszakértő és ennek folyamatként az elsőfokú bíróság is, amikor azt állapította meg, hogy a sértettet ért szúrás felülről lefelé irányult. Ezt igazolja az is, hogy maga az orvosszakértői vélemény is azt rögzíti az előzményi adatok között (orvosszakértői vélemény 6. oldalának (5) bekezdése, nyomozati iratok 134. oldala), hogy a szúrás alulról felfelé irányult.

Megállapítható tehát, hogy a két okirati bizonyíték keletkezésének időpontja között a sértett sérüléseinek orvosszakértői megítélése nem változott, mindössze dr. Molnár Miklós tévedett a szakvéleményének értékelő részében, amikor a szúrás irányát megfordította, majd a későbbiekben ezt a helytelen irányt rögzítette ítéleti tényállásában az elsőfokú bíróság is.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében elmulasztotta részletesen leírni az elkövetés eszközét, amelynek szintén a tényállás részét kell képeznie. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 4. oldalának (6) bekezdését a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján azzal egészíti ki, hogy a vádlott által a bűncselekményhez használt kés egy 18 cm teljes hosszúságú, egy élű kés volt, amelyet a vádlott az elfogásakor - a ruházat átvizsgálás során - a zsebéből az úttestre dobott (nyomozati iratok 67. oldalán elfekvő Jegyzőkönyv szemle megtartásáról).

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítélete immár teljesen megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság az iratok tartalmának és a logika szabályainak is megfelelő mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást és helyesen vont következtetést a vádlott bűnösségére. Az ellentétes bizonyítékok gondos mérlegelése során minden részletre kiterjedően kizárta a vádlott védekezését, továbbá a vádlott érdekkörébe tartozó tanúk nyilatkozatait és azt is kellő alapossággal megindokolta, hogy ezeket a bizonyítékokat miért nem fogadta el. Ilyen körülmények között helyesen következtetett arra, hogy a vádlott nem volt jogos védelmi helyzetben, ezért vonatkozásában felmentésre nem kerülhetett sor a Btk.29.§-ában meghatározott büntethetőséget kizáró okból.

A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen sorolta fel a vádlott javára szóló enyhítő, illetve a terhére értékelendő súlyosító körülményeket, azonban kismértékben ezek is kiegészítésre szorulnak. Az emberölés kísérlete nem csak befejezett volt, hanem közeli is, mert a bizonyítékok alapján minden kétséget kizáróan megállapítható - és ezt a Fővárosi Bíróság is helyesen rögzítette az ítéletének tényállási részében -, hogy sértett halála kizárólag a célszerű, szakszerű és időszzerű hasi sebészeti beavatkozásnak köszönhetően nem következett be, vagy másként fogalmazva, az orvosi beavatkozás elmaradása szükségképpen vezetett volna a sértett halálához.

A másodfokú bíróság a súlyosító körülmények közül mellőzi azt az első bírói megállapítást, mely szerint súlyosító körülmény az, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetése után közömbös magatartást tanúsított. Az ölési cselekményt végrehajtó vádlottól nem várható el a segítségnyújtás, ezért a bűncselekmény befejezése után tanúsított közömbös magatartása sem értékelhető a terhére.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság egyetértett a fellebbviteli főügyészségi átiratban foglaltakkal és további enyhítő körülményként értékelte, hogy a vádlott az ölési cselekményt eshetőleges szándékkal követte el, tehát magatartásának lehetséges következményét előre látta, abba belenyugodott, azaz a következmények iránt közömbösséget tanúsított.

Az elsőfokú bíróság számos helyen elírási hibát vétett, amelyeket a másodfokú bíróság észlelt és kijavított.

Így az elsőfokú ítélet rendelkező részében pontatlanul tüntette fel a vádlott anyjának leánykori nevét, amelyet helyesbített. Mellőzte ugyanakkor a másodfokú bíróság a vádlott leánykori nevére történő utalást, hiszen férfi elkövetőről van szó és ennek feltüntetése egyértelműen abból adódik, hogy a szövegszerkesztő programban egy korábbi ítéletből maradt benne a leánykori név feltüntetése.

Az elsőfokú ítélet 2. oldalának (1) bekezdésében a Fővárosi Főügyészség vádiratának száma helyesen: NF 19433/2010/48-I.

Az elsőfokú ítélet 12. oldalának (4) és (6) bekezdéseiben az elsőfokú bíróság - ugyancsak elírási hiba következtében 8-8 évben jelölte meg a kiszabott fő- és mellékbüntetések, míg a rendelkező rész ettől eltérően mindkettőt 6 évben jelöli meg és értelemszerűen ez az irányadó.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének 12. oldala (6) bekezdésében a Btk. 53-54.§-aira hivatkozva tiltotta el a vádlottat a közügyek gyakorlásától.

A 2009. évi LXXX. törvény 19.§ (1) bekezdése - a 2010. év május hó 1. napjától hatályosan módosította a Btk-t, amelynek eredményeként a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezések a Btk.62-63.§-aiba kerültek.

Az elsőfokú bíróság - jóllehet külön nem indokolta - helyesen az elkövetéskor hatályos Btk-t alkalmazta a vádlottal szemben. Az elkövetés ideje a 2010. év július hó 16. napja volt, amelyből az következik, hogy ekkor már a fenti törvény hatályban volt, így a közügyektől eltiltást felhívó rendelkezések pontos jogszabályi helyei a Btk.62-63.§-ai.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány eltúlzottnak nem tekinthető, hiszen a többszörös visszaeső, az újabb bűncselekményét büntetőeljárás hatálya alatt elkövető, illetve korábbi szabadságvesztés büntetésének kitöltése után rövid idővel újabb bűncselekményt elkövető vádlottal szemben kiszabott 6 év fegyházbüntetés inkább enyhe, mint eltúlzott, mert az alig haladja meg a törvény szerint alkalmazható minimumot. Ilyen körülmények között a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés enyhítésére nem látott lehetőséget.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdésének felhívásával helybenhagyta.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a másodfokú határozat kihirdetéséig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába a Btk.99.§ (1) és (2) bekezdései alapján beszámította.

Budapest, 2013. év február hó 26. napján

. Lassó Gábor s.k..

Németh Nándor s.k..

Ujvári Ákos s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Bíróság 12.B.701/2011/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.53/2012/20. számú végzése folytán a 2013. február hó 26. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható!

Budapest, 2013. év február hó 26. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.

a tanács elnöke

Kiadmány hitelél:
Weszely-Földvárszki Tünde tisztviselő